

Ima kod nas sada novinara sve u šestnaest, a ja da se danas malko zabavim s jednim najnovijim novinarskim poduzetom. Ovih dana dopale mi ruku jedne novine iz Rovinja pod naslovom: „Il Risorgimento. Giornale austriaco-istriano. Organo cristiano sociale. Per la verità e giustizia. Viribus unitis.“ — Ne marim zadirkivati u naslov, jer su su to napokon nazgrudale stvari, akoprem neima dvojbe, da de okretan čovjek i tuj znati zgodno i u kratko izreći svoju misao.

Prvi broj tega „Risorgimento“ donosi slijedeće članke: „Il nostro programma“ (la redazione), „Il socialismo“ (Istro), „Il liberalismo sedizioso“ (G. Mario), „Al Clero“ (la redazione), „Lotta fraterna“ (R. ...), „Nostra corrispondenza“ (da Trieste), „Il gran ritiro“ (Istro), „In casa nostra“, „La civiltà“ (poesia di P. S.), „Notizie diverse“, „Note volanti“.

Ne poznám živo duše, koja radi oko ovoga lista, ali sam uvjeren, da su oni napeli sve svoje sile već za ovaj prvi broj, jer je čovjeku prirodno, pa teži kako bi odmah prvi njegov prikaz bio povoljan. Jesu li uspjeli? Po mojem mnenju nisu.

Netko je pod pseudonimom *Istro* napisao dva članka: „Il socialismo“ i „Il gran ritiro“. Prvi je nekakva grozna kobasica, u kojoj ima istinitih stvari, ali tako obćenitih i tako neprecizno izrečenih, da već gore ne može biti. Taj ima izreka od 30 i više rečaka, da je i vješta čovjeku teško pratiti do kraja. U najboljem slučaju ovo je nekakva parenjeza, koja na žalost neće osvestiti nijednoga socialista i ako ju bude čitao. Ako su gospoda uvjereni, da kod nas ima socializma i anarhizma, neka budu osvjedočena, da se ih ovakvim oružjem neće utći. Drugačije se tuj hoće pripreve i drugačijih sposobnosti. — „Il gran ritiro“ je magla, kroz koju ne prodiše naš pogled. Ovakvo pisanje, gdje nije moguće ni smisla pogoditi, nespretno je i suvišno. I ostali su članci veoma suhi i suptilji, te ne mogu pojmiti, kako se može onakvim *oplbdom* iznašati onakvu mizeriju.

Za nas su svakako zanimiviji članci: „Il nostro programma“ i „Lotta fraterna“. U ovim člancima dalo bi se očekivati jasno i plemenito kršćansko stanovište, izrečeno onom čednošću, koja bi se pristojala listu, koji dva krat na mjesec izlazi u pokrajinskom gradiću. Na žalost u njima ni čednosti, ni plemenitosti, ni jasnoće. Ne, kao i ostali od početka do konca samo bučna fraza uz obične *refrene* Naveo bih vam koji primjer, ali to nije moguće; pročitatje ih u celosti. Niti najveći svjetski listovi valjda se nisu prikazali sa ovako gromovitim programom.

Neima plemenitosti, jer nija zaista plemenito nazvati ljude, koji predvođe narodnu borbu u Istri naprosto: „un branco di facinorosi, che s'ingrassano a spalle dei due partiti ecc.“ Ovo je rečeno vodjam i jedne i druge stranke. Mi smo istina u hrvatskih novinah čitali kojekakvih tužba proti talijanskoj stranci i nje vodjam, ali nit smo čitali, nit bi se liko od nas usudilo utvrditi, da su prosti *spekulanti*. Bilo bi odveć prostakčo. Koliko se pak ta kleveta proteže na naše ljude, odveć je odurna. Gospoda u Rovinju zaista znadu, da koji ne pokazuje ni toliko odgođa, da osobno poštuje svoga protivnika, ne može zahtjevati ni da njega drugi poštuje.

Neima ni jasnoće, jer oni kao da hoće, da prestane naša borba u pokrajini, ali ne kažu kako. A zar oni vjeruju, da može ova borba prestati tek onako za ljubav gospode oko „Risorgimento“? Neka se gospoda sjete, da je mir obdi ideal, a ne samo njihov, jer neima razborita čviejka, koji nebi mir ljubio, ali bez pravice neima mira: „*justitia et pax osculata sunt*“. Najbolji je dakako mir, ali ima časova kad je borba nužna, kako ljepo kaže sam „Risorgimento“ na zadnjoj strani (Note volanti), prenašajući riječi *Mazzinijev*: „Il mondo non è uno spettacolo, ma è un campo di battaglia, sul quale quanti hanno a cuore il Giusto, il Vero, il Bello, „deono“ compiere, soldati o capi vincenti o martiri, la loro parte.“ — Lahko je razmعاتi se sentimentalnim sentencami o miru onome, koji nije nikad imao razloga; da brani svoju narodnost, ali za nje malo marionaj, koji je u pogibelji, da izgubi svoju narodnu individualnost. Svakako borba u Istri duboko je pruzila svoje žile, te se lje ne izguliše ovakvim lomatanjem, kakva ima u „Risorgimento“. Kršćanska ideja sa svojim svetim autoritetom može bez dvojbe ublažiti mnoga oprjeku, ali za tu se hoće i uma i srca, a nije dosta ovakav *diletantizam*, koji ni sam ne zna što bi. A da gospoda ne znadu ni sama što bi htjela s ovom našom borbon, navesti ću iz članka

„Lotta fraterna“ samo par izreka. Na jednom mjestu pišu: „*Cheché ne dicano i turbolenti e ressoi fautori delle dissensionis cittadine, lo slavo istriano è nostro fratello per Patria, per costumanze, per religione ecc.*“ a malo niže: „... sarrebbero costretti di far rittoppare in modo solido i loro sandali per impedire loro la lunga passeggiata di ritorno nella patria croata.“ Malo niže opet nas nazivlja: „*il sedicente partito slavo*“. A tko bi znao što su htjela kazati ovim riečima: „*Se parliamo di un regime slavo, noi lo abbiamo da secoli, ed è inutile far contrasti...?*“ Dakle jedan čas smo brada slovinska, drugi čas nam to ime poriču, nazivljnu nas: *tobozni slovinci*, zatim nam ljepo svjetuju neka dobro pripnemo opanke i neka selimo, dok napokom ozbiljno ne kažu: „*che in Istria un regime slavo lo abbiamo da secoli*“. I ovakvim bruzganjem oni misle postići nešto pametniji!

U Istri se bje boiba, i ljuta borba. Jedan viče: daj mi moje i priznaj mi moja prava, a drugi ni da čuje, nego ga još nazivlja najgadnijim imenima spremajući se na još veći otmahinji. Koje čudo onda, da se ta dvojica uhvata za vjase? A sad eto gospode u Rovinju, koja hoće, da toj borbi bude kraj, a glavni im je argument: da nazivlju borioce: „*un branco di facinorosi ecc.*“ Ajte gospode, nije ovo krh za vaše zube, barem ne za ove prednjake, koje nam do sada pokazaste.

Kamo sreće, da se našje kod nas plemenitih ljudi, koji bi na temelju kršćanskih istina uzeli uređivati javne činosaže i miriti strasti. Nitko toga, ne želi jače od nas, jer bi kršćanska pravda najpravedniji putem ispunila naše zahtjeve. Kršćanska pravda postovala bi naš jezik, i ne bi nas nazivala „*un branco di facinorosi*“.

A što bi naši sudjeđi od nas tražili na ime kršćanske pravde? Jesmo li ih mi uznemirivali u njihovoj zakoniti pojedi? Jesmo li im mi nametnuli hrvatske škole u njihovih mjestih? Jesmo li mi uneli pokvarenost i karmatništvo u njihova mjesta? Jesmo li ih mi pričeđli u njihova razvoja? Neka slobodno iznesu svoje tegobe na ime prave kršćanske pravde, da ih čujemo.

Da zaključimo. Od prvoga kršćanskoga pokreta mi ne bježimo, dapače ga od srca želimo, ali odbijamo od sebe sve tjesnogrudne podhvate, pokrenuta ova zadnje vrijeme u Istri i u Trstu, pak makar bili pod kršćanskom firmom, jer kroz proziranu kršćansku koprenu vidimo i fanatizma i površnosti i podpune nesposobnosti.

„Il Risorgimento ecc, ecc.“ najbolje bi valjda učinilo, da ostane čedno rovinjsko glasilo sa mjestnim smjerom, jer viest, da rovinjski pometači idu kasno u jutro na posao, i druge viesti ovij silčne, ne mogu zanimati ni austro-istrijsanski ni kršćansko-socijalni svet.

Ili kuj, li ne mrđ gača!

Dopisi.

Mali Lošinj, 12. oktobra 1897. Evo me opet, da ovim razvješim moje domo-rode, koji vrlo rado čitaju u „*Slugi*“, ako biva stogod otovud, a sa druge strane, da pukne od jada *Barattieri* i družba, kako su ono, kada smo ih malo *ospanjali*, pa evo mi i treće praze, da *znjofa*.

Barattieri u smradnoj pokojnoj *Mazi činki* odgovara nam po svoju na ono, ča smo mi pisali, najviše laži i klevete. O svoju piše, ali u htio odgovorit na ono kad smo ga pitali što je bio *Lorid Haljic*? Kuda smo im dokazali, da je bio Hrvat, sad ga već ni nespominju. Ovo malo šta da mu odgovorit na njegove laži i klevete, ne činim to radi njega, jer on toga ni dostojan, nego, da puk vidi kadi je istina i pravo. Tako za b-neficencu piše, da ima poštene direktore i da su računai čisti. Očuvaj Bog, da bismo rekli, da su nepošteni, nego da se ne gospodari pravo, jer se gleda u oči komu će se koliko dat, pa oni njihovi su prvi; pa se daje i onim, koji a kloubci marčuju i ohole se kako da su kćere kraljeve. Pa se daje i *Benedictini Ivančicu* 15 for. da mjeteć a za kakovi posli? Ono što on obavlja mogao bi nastat kojigod impjegat od komuna i maako ih je tamo za ča hitit. I tako bi na godišće ostalo za širnačke 180 for., a to bi prišlo va oba oka onim va špitalu, keh se slabo brani.

A najviše su mu na zubu naši vrtni popi, kih pogrdnini imeni naziva, a to jer ne trube s njim u jedan rog, i nisu *liberi pensatori*, ki stiču ruke frazaznamu i s njimi se kame. Branit naše svćenstvo ni patribno, jer ono nemari za pogrde i laži *Barattieri*, a i sav Lošinj zna kakovi su

Na sve to odgovorit mu se more s onom talijanskom, a on kako čisti Kalabrez će razumjeti: „*la botte da quel che ha*“, tako i on jer je sam u blatu, hoće, da i druge oblati. Pa da bi se bilo *Barattieri* i kumpapanju onazit i ostrugat, bi se htio spazvacamim svega svita, i još bi ostali crai i zapisani vraga, i još bili čista tri. Najbolje, da gre i *Barattieri* staroj *Križovnicki*, da ga ono nauči kako se govori o karmat-nih božjih. I ova je prva pepo i pane ih taroka, ma to sve reče po kraljan, tako reče, da su crikvu prodali, da su Vejani, vjasi i još tako tagod, a ne onako kako *Leopardo Barattieri* kozaki, samojedi, popasi, spazvacamini. Prit će i tebi *Barattieri* prvi petak za te pogrde, znaj da Bog ne plaća svake subote!

Pa i *Barattieri* hoće, da uči pope šta je ljubav kršćanska, i piše, da se ni smilo pisat o njihovih popi: presv. biskupu, nego se njim je moralo oprostiti. Ki govori o ljubavi kršćanskoj i uči: „*svćenstvo*“? Mogal je B. naučit šta je ljubav kršćanska, pa ne bi bil. tužil jednoga starca od 80 god. i dal ga osudit na 4 dana, a to za stvar od niš, jer mu je rekal: „*da je scava strada*“ Ovdj je trebalo imat ljubavi kršćanske, a ne ondi kad se je moralo naučit frazazne ki zapovida u crikvi za sada, a pneli ako bude plovat *Doni Julijo*, neka bude ki ča. Ma čujem, da *Don Julijo* neće nikako, da bude plovat, jer da je već prestar. Ah kako nam je žal, da neće da bude kako domaćina naš plovat!? Kelo dava intendit — on zna, da mu je kielo, pa nima ni merito! Pa i *Barattieri* sa dva oka nevidi, jer piše, da je komuniska kasa i od beneficence u reče: čista, to se zna kada su prazne moraju bit čiste. No pita kako stoji crikvena i od konfraterne? Kako stoji crikvena mora se popitat u *Don Joannina*, ta on je *prete patriote*; pa ako niš još silp more vidit va crikvi (ma on neće znat ni kad je), kako se trodi za polipšat crikvu odkade su tu Vejani; tako se je sad za orgulje potrošilo do 2000 for., a uz to va kasi je malo više novac, nego ih je naš *patriot* dobro znani pustil. A kako su računji konfraterne more pitat kogaod *Bastina*, ta i oni su od komitada i oni moru vidit. A krivi smo mi sami, da nenapriduje jer neplaćamo, pa i oni od komuna čine prosti njoj, a to se vidi i potom, jer ako umre ki od konfraterne, za toga mora ona platit tasu, a umre li ki ni va konfraterne, toga se ne pita. Jeli to pravedno?

Ipak su prišli posli toliko dva bragoca za naše društvo ribarsko. *Patrija* njim se veseli i nemore ih se nagledati, T. ... se sve okolo njih vrti i veseli, jer da te ga učinit zapovidnikom. Ma da mi dali najprije orđinat u svoga prijatelja *Meniga* (da i on čagod dobije) nekoliko jakih sidar, za da on ča glijedit svoj život, pa da ča bitat ankorat se va družicu sv. *Gaudenta*, ako malo zapuše. I Brodettina ni mogal stat va koji od radosti, kada je zapazil tu našu flotu; pa da je govoril, da ča se sada čeno moć najist Brodettja; a drugo godišće se ufa još više, za da za sada su kapili samo dva bragoca, a do godišća ta dobit za dva druga i tako čemo se dobavit flote, s kojom čemo braci priko mora na jite i po kapulu hodit. I tako ki želi za niš žviti, neka pride k nam, jer čemo imat čeno ribiči, a i meso koje smo dosada plaćali kilo po 60 i 70; sad ga plaćamo po 48 i 58 soldi. To nam je priskrbil, moramo istinu reč, naš početa. To se zna, da šjori to najviše radi sebe čine, pa oni ča i debiji kraj dobivat, zač za njih ča se pod banak hodit, kako biva i na peškariji — samo zarovi Frane, a moj ti Frane teče zet spravljena zubača ili škarpina, a za nas su meničica.

Još pitamo ovim našeg lustrišima, kako more on zabranjivat, da se na groblju nestavlja napise hrvatske? Pred malo vremena pital je dozvolu na komunu niki *Višić*, da more si postaviti spomen ploču u hrvatskom zajuku na raku, koju je on kupil. A naš mili početa, da mu je rekla: *da mu to nedopušta, zač da on neće, da hrvatski zajuk napriduje*. Neznam po komu pravu i zakonu more on zabranjivat, da 1600 hrvatskoga puka po zadnjem popisu nesmi se služiti za zajikom, koga su materinim mlikom usisali? Svaki čovjek ima pravo na ono, šta mu je narav dala, tako i mi na naš zajuk. Nimac, Madjar, ako bi prišal i cigan, oni moru u svojem zajuku napis dat, a nam se braut zajuk naših otaca! Ali sad i mi malo više vidimo, pa se ih već nebojimo, tako i taj *Višić*, kada mu je ono rekla *lustrišima*, pošal je na kapitanat, i tu se ma je odmah dopustilo. A ni potribno pod ni tamo, jer svaki je gospodar dat napis na svoje kako hoće, samo se mora pazit, da ne bi bilo čagod proti zakonu crikvenom ili kraljevom. Zato

bez straha rabimo i govorimo naš ml hrvatski zajuk i na komunu i na *praturi*, jer oni su za nas, a ne mi za njih. Kad se u nlikih kudah naših *nespelenih* Taljana more kričat: *Viva Italia e m... all Austria*, to je i nam dopušeno govorit onako, kako se u nia vada govorilo.

Za danas je ovo dosta pa se nadam brzo opet a čimodod pri, a dotle da sta mi svi domorodci — zdravo i vaeelo uz: „*Zovla hrvatska Istria!*“ Barba Martin.

Iz Opatije pišu nam dne 12. oktobra 1897. — Po nekoj plahosti, potištenosti i bojazni, koju opazamo na naših listonosih, zaključujemo, da bivaju sa stanovite strane napadani i ugrozavani poradi toga, što su se tobože sami drznuli turiti u svijet i opet tobože bezoznu laž, koju lja je: „*sviti njihovom poglavaru, postaja je javitaju, stjeđo duma ugledala u svoj poznatoj pjesti iz Opatije, a stampoči u 35. broju „*Nase Sluge*“ od 30. septembra t. g., pak se vraćamo na svojo ča: Uredništvo, molimo, da u njihova interesu, blagovoli onim, kojih se to hoće, avcedno izjaviti, da dotične viesti nijedan od ča. kr. listonosia nit je inspirirao, nit napisao, a još manje podpisao ili poslao slavnim, tome, Uredništvo! Taka spomenuta stvar, da je na žalost i odvise poznata, pak da se neki još jedino čude, što je tako kasno u našem glasilu na javu izbila.*

Mi u ostalom držimo, da se ge. c. kr. listonosia ne, bi imali ni najmanje opravdati na tako nizka i tendenciozna podmetanja, koja bit ča da ja im se prihvaaju lih za to, šta Slovenka zadofila, što nisu zahitili svoj slovenskog jezika, s kojim ih je ona odijevala. Rudite vi i dalje samo Slovenci! Dok smo u našoj državi, dok ka vjerni vojnici vjerno branimo kralja i dom, dok državi plaćamo poreze, dotle čemo sa svimi narodostima monarkije imati jednako pravo zahtjevati, da se i s nama, u koliko smo sposobni, popinjaju pjestiti uređi... Ako to kolemu počemastar na bi bilo pravo, nek se samo dalje, kesi, ta nije ni visoki sudac, ni kralj ni Bog; i njemu se može do repa prit“ — veli naš narod.

Od otvorenja 14. ljeđilistne sezone, od 1. septembra t. g. do 7. oktobra, posjetil je našu Opatiju 2430 gostova. (7. oktobra bilo je svih 1080. Među tima je i Njegova visost, Ljudevit Viktor. Drugom čemo vam zgodom javiti još štošta.

Iz Kastva pišu nam 10. t. mj. Glavna skupština Bratovšćine održavala se na bielu Nedelju, kako bijaše jurve u *Slugi*“ oglašeno. O tomu ča Vas valjda gospoda od odbora i a vrijeme izvijestiti. I u ovih stranki zahladilo je na jednog kako da nam je zima pred samimi vratii. Sumnja je jošje zefena dočim prošloga čedna studeno kako u decembru.

Sajmovi na bielu Nedelju i na Miholju su uspjeli ljepo kao što je to kod nas običaj. Na Miholju sakupile se liepo družinice naših rodoljuba, koje se neposiljeno veselilo uz dobru kapljicu. Mačkom nebijaše ni traga. Zima ih potjerala za ped.

Franina i Jurina

Fr. Čujes Jure, kajfa mi je neki solad džen a nemorem tečaj nikako prijšt od njega.

Jur. Ter je sad va dobroj plače od kada je kožinu Talijanom prodal; oni govore, da ga dobro plaćaju, da znaju, da je „*una figura p...*“ al da „*korora per loro partito*“.

Fr. Al sve to mu ni d-stva, zač ga kušienčija žari, pak mu ni nikada dosti lokita, da ju pičem ohladi.

Jur. Onda tuži ga.

Fr. Tuži ga, to je labko reč, al neč?

Izjavijamo svćenno, da nija. Op. Ured.

oni su obrnuli *banderu* zač su mi dužni svi, do jednoga. Ja ih, istina, mažem i ližem, he, od potrebi su mi, ma prave *kunfidenca* brate moj, oni nimaju ni nete je od mane nikada ni imet.

Nato je prišal *Izdajic*. Bil je malo bled. *Fvitalja* mu je na *šumice* ostala. Kada se je posel, prišal je vanka s nekami palagrafi. — Ja znam sve, počel se je hvalit, ni straci ke ja ne bim znal. Vidite, sadz va onem meste, kada sam bil, pal mi je na pamet jedan zakon od 1844. leta. Nekakova patenta — *inšoma*. Ta zakon se more svakako obrnut. Na *Posrešine* su na priliku ovo leto ljudem zeli i žlice i piranil, svaku stvar, s kom bi se moglo kega rani. Ja pitam sada — rekaj je *Izdajic* onako dostojanstveno, kako da sedi na onem tanekem meste, — ja pitam sada, zač ta zakon nebi valjal i za ovaj naš dištr? Neke se ovudnjim ljudem zamu jaja ... pa eto mira.

Hella ideal rekaj je *Šior Jovanin*, ma to će poć malo teško. — He, *corpo de zbiol* Vi govoric — teško ... skočil je nato *Izdajic*. ... teško — ni ne teško ... ma ja bim vas otel malo videt, ča bita rekli, da Vas jedan dan ale drugi počupajm s jaji kako su mane danas, bim vas otel malo videt, ako bi te onpnta rekli: teško. Ja, ma ča bim ja moral storit? rekaj je *Šior Jovanin* nekako plaho. — Složite se rekaj je *Izdajic* lovranskim i mošćeničkim podeštum, pak storite *supliku* na kapitana, neka se svim Hrvatom *šekvestraju* — jaja. — Benj, ja ču reć *Toninu*, neka valje piše lovranskemu podešta.

Nato je *Izdajic* šal ča s onem svojem *pajdašen*, a *Šior Jovanin* je valje prizval *Tonina* i rekaj mu, ča ima storit. Bil *Šior Jovanin* i sam, ma ča ča ča ča, taljanski ne zna pisat. Ne ume ni *Tonin*, ma on voli, da se svet s *Toninom* ruga nego s njim. *Tonin* je još isti večer povedal, kako će se Hrvatom *šekvestrat* — jaja, — to da će benj opravit *Izdajic* puli ka pitana. Kapitan da mu je veli prijatelj, pa da će mu to moć storit.

Svakako ja mislim, da još ni rečena zadnja beseda. Gremo — dunke, da vidimo, ča će se još od teh jaj — zleć. *Tonin*.

iz blažene zemlje. Prijatelj našega lista, koji je bio pred par mjeseci sa brodom usidren a luci grada *Napulja*, piše nam o nečuvnoj siromašadini u onom gradu koliko sledi: Naš brod bijaše uvjek obkoljen ladjama kreatimi gladnih ljudi, koji su molili i vapili, da im sa broda dobaćimo koricu kruha ili bilo kakve hrane. Koji pat uzemirivali su tako dugo naše vojnikje, da su isti bili prisiljeni sa vođom iz štrcaljke odalečiti ih od broda. U vrijeme ručka, objeda ili večere obkolili bi *Napuljanci* brod, te bi taj mnogobrojni čekali, dok bi vojnici *kroz zahod* bacili u more pomije (voda, kojom bi oprali lonce, tanjure itd.), u kojoj bi se našlo komadić blatne i smradne hrane, koju bi požudno onako zamazanu odmah pojeli.

Da nisam to vidio na svoje oči — zaključuje prijatelj — jedva bil bio mogao vjerovati, da ima toliko nevolje i glada u toj blaženoj zemlji, za kojom toliko teža istarski neapašćeni, za koje se tako ludo bore *Vaši Krestiči, Vlaji, Stocarići* itd. U samom gradu *Napulju* da imade do 40.000 ljudi bez ognjišća i krova. (Tamo bi valjalo poslati *Izdajica, Kofju* i njihove Op. slagara.)

Listnica uredništva.

Gosp. I. O. u M. S. Uvrstismo Vas među predplatnike od 1/10. t. g. šaljeno Vam i list 99. Jošte nam nisu poznata ona namještanja. Živili Veleč g. R. J. u B. Šaljemo one brojevo po drugi put. Bratšići odzdravi!
Gosp. dopisniku iz Malinske. Javite nam kad oviš predva, jer se neumamo izricati suda o prvaj odsudi. Zdravo!

Listnica uprave.

Veleč g. A. P. Kukuljanovo for. 7.50 poslali smo blagajniku družbe, koj će je nekakno oglasiti. *Lijpa hrval!*
Veleč g. I. S. Predošćica: isto Vaš i for. Živili!
Veleč g. I. K. Račica. Primili smo u reda for. 14 pa predplatni i zahvalni. Zdravo!

Priposlanje.

Javna zahvala.

Svir Bašćanom, koji podpisaše molbu, da dodjem za kapelana u ovo, rodno mjesto, naročito g. Baru Pajaliću, obdinskome načelniku i Juru Čubraniću, obć. savjetniku, koji su ista osobno predali, ovim od arca zahvaljujem.

Bašćani! Premda ta molba nije imala uspjeha — dočim za druge ima iznimaka — ja sam vam i biti ću do smrti haran. Nisam vas za to ni najidao ni napijao, a znam, da bi bili i toliki drugi podpicali, košto i jeste malom iznimkom. Niti sam vas tim proti komu bunio. Ja se sa svim tim tješim, da i glas pukta nešto vriedi;
Krk, koncem rujna 1897.

Pop Vinko Premuda
kapelan.

*) Za članke pod ovim naslovom neodgovara uredništvo.

Išće službu

dobrim svjedodžbami otkrbljeni sobar, u svojoj struci sposoban, srednje dobe čovjek. Poblize doznaje se kod uprave našega lista.

Prsni sirup.

Rabi se kod hripavosti kao kašalj oblažuće, slez odstranjujuće sredstvo. Od rasti uzimlju 3 do 4 žlice, djeca isto toliko žličica. Cijena boćici 35 novč.

Antirrhemon

Najbolje sredstvo proti trganju. S time se tri put na dan oboljele dielove namaže. Boćica 25 novč.

Živinski prah

Izvrstna i najbolja pripomoć, da se konji, krave i volj zdravi uzđavaju i omot 25 novč., 10 omota 2 for.

Ljekarna Piccoli
"Fri Angjelu"

Ljubljana, Dunajska cesta
Šilje se prema poštomsku pouzecu.

Klesarska radionica.

Podpisani časti se javiti p. n. občinstvu, da je u Voloskom — Cernikovicu — otvorio

novu klesarsku radionicu.

Isti prenzima naručbe svih u klesarsku struku zasjecajućih radnja iz svakovrstnog kamena i mramora, te obavlja iste na zahtjev po nacrtu točno i sigurno; izradjuje takotjer na zahtjev crkvene stvari: žrtvenike, spomenike itd. Naručbe obavlja uz najniže cijene brzo i točno, te se preporuča p. n. občinstvu za mnogobrojne naručbe.

Volosko, 26. julija 1897.

Frane Ferlan
Volosko-Cernikovica.

Prave brnske snknene tvari

jedan čoupen	for. 8-10 is dobre	karvo svije vine
3-10 m. dug, de-	" 4-50 is dobre	
statalan za muzi-	" 8- is bolje	
čko odjelo stoji	" 7-75 is fino.	
samo	" 8- is najfinije	
	" 10-50 is još finije	

Jedan čoupen za orno salonske odjele for. 10. Tvari za goraje kapuce, Bošes, Peruvijene, Deakings, Tvari za državne i željezničke šć nevnike, najfinije kamogarne i Čeviste itd. Razalije su tvorničke cijene kao čvrsto, solidno i vrlo dobro poznato

Skladište tvorničkog sukna Kiesel-Amhof u Brnu

Uzorel badava i franco. Pošiljka vjerno uzorka.

Posov i P. n. občinstvo upozornje se osobito na to, da stoji tvari mnogo manje, ako se ih izravno naruči nego li one, koje se posredstvom trgovca nahuvi. Tvarda Kiesel-Amhof u Brnu razalije svo tvari us prave tvorničke cijene bez oblika, što ga daje krojačem, koji škodi silno privatnim strankam.

Pravi, čisti, izvrcani med od cvieća i lipe I. vrsti

za liek i jelo u izvornih bocah i kó a 85 nč. iz svoga razicelnoga pčelinjaka prodaje

Franjo Ryšlavý,

župnik na Muzah — Podgrad — (Istria)

U cijeloj ovoj okolici našuju kmeti sasama ništa hajde niti ovđe raste vres; za to je ovaj med isključivo od cvieća i lipe, dakle I. vrsti. Pošto je pako izvrcan, čist je kao kristal, a samo takov med može se bez škode i straha rabiti za liek i jelo.

Povlaštani ured za putovanje po Austro-Ungariji i po inozemstvu

ALOJZIJ MOZETIĆ

TRST — Piazza dei Negozianti br. 1. — TRST

Povlaštani ured za putovanje po Austro-Ugarskoj te inozemstvu, posreduje putovanja u Aziju, Afriku, Ameriku i Australiju, te po cijeloj Evropi, zastupa najbolja parobrodarska društva, posreduje kod osjeganja proti nezgodama uz bezplatnu poduku toliko pismenu kao ustmenu u svim mogućim putnim prigodama; jamči najniže cijene i najbolju poslužbu.

Tiskarna Gutenberg

nljalka ces. kralj. universitetne tiskarne „Styria“
13 Sackstrasse — GRADEC — Sackstrasse 13
TOVARNA ZA OBRTNE IN CONTO - KNJIGE

zistem „Patent Workmann Chicago“
Raznaki zavod — Književanstvo.
priporočjuje se za prijatno naručbe se sastavlja primarni cen in točno postrežbe. Izdelovaje svakovrstnih tiokvin kakor: časnikov, roketiverov v vsakem obsežju, hrastur, plakativ cenkov, računov, memorandum, okružnic, papirja za liste in zavjesek z napisom, naslovnice listkov jedlinih list, pavabit itd. itd. — Bogata zaloga glavnih: Conto-Corrent-knjigi, Salji-Centil, Fakturo Debitoren, Creditorov, Cassa-knjigi, Strazza, Memoriate, Journaly, Prima-neta, odoravkih, mesajnih časov-zapadnih in knjig za kopiranje, kakor tudi vsah pomožnih knjigi, potem raztrirnega (retanega) papirja, Conto-Corrent, svitenege papirja za kopiranje, listov iz kavčeka za kopiranje, skledio iz činka za kopiranje itd.

Za naručbe in nadaljnja pojašnla obrniti se je do glavnoga zastopnika
Trst, Via delle Acque 5 — ARNOLDO COEN — Via delle Acque 5 Trst

Sve strojeve za poljodieljstvo i vinogradarstvo

Cijene iznova snizene
PREŠE ZA GROŽDJE, DIFERENCIALNI SUSTAV.

Ovaj sustav preša ima najveću tisućuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša. Preše za masline, hidrauličke preše, štrcaljke proti peronospori, Vermorelov sustav; ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najjeftinije; automatične štrcaljke; mastilnice sa spravom za mluti jagode, preše za sieno, triere itd. tvori u najboljem proizvodu

IG. HELLER, BEC
II/2 PRATERSTRASSE 49 — Cjenike i sviedočbe gratis! — Traže se zastupnici! Čuvati se kontrafacija!

odgovorni urednik i izdavačel Mate Mandić

Skladišće pokućstva

trdke Aleksandra Levi Rinzi

Trst, Via Riborgo, 21 i Piazza vecchia br. 1

Skladišće pokućstva i tapetarije svakojakih nacrtu iz vlastite radionice. Bogato skladišće zrcala i svakojakih slika. Na zahtjev šalje se ilustrovan cjenik badava i franko. Naručene predmete postavlja se na parobrod ili na željezničku postaja bez troškova naručitelja. Naručbe prenzimlje za Istru i Dalmaciju.

Tiskara Delenc u Trstu